

**Stortingslijst van het archief van Emile Clersy (1934, 1937-1942, 1944-1956,
1961-1965, 1967, 1969-1973, 1976-1980)**

(S/1987/032)

Rik Hemmerijckx
Martijn Vandenbroucke

INLEIDING

Emile Clersy (Courcelles, 1910-1994) was een socialistisch militant van Courcelles, één van de rode gemeenten van de streek van Charleroi. Als lid van de Socialistisch Jonge Wacht (SJW) sloot hij in 1926 bij de socialistische partij aan. Hij werkte toen als monteur in de metaalconstructie van Marchienne-au-Pont. Van 1937 tot 1939 volgde hij onderwijs aan de Arbeidershogeschool te Brussel. In 1938 kwam hij in de gemeenteraad van Courcelles voor de Belgische Werkliedenpartij (BWP) en werd meteen tot schepen verkozen. Zijn kritische houding belemmerde echter een toetreding tot het kader van de Centrale der Metaalbewerkers van België (CMB). Gedurende de oorlog was hij actief in de weerstand en één van de stichters van het Syndicat Unique de Charleroi, een basisbeweging voor syndicale eenheid die een einde wou maken aan de vooroorlogse bureaucratie, en die zich aansloot bij de Mouvement Syndical Unifié (MSU) van André Renard. Bij de stichting van het Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV) in 1945 werd Clersy verkozen tot lid van het Nationaal Bureau en zetelde hij eveneens in het Uitvoerend Comité van de CMB. Persoonlijke meningsverschillen maakten de samenwerking op regionaal niveau met Arthur Gailly, leider van de socialistische beweging in Charleroi, onmogelijk. Clersy verzette zich tegen de verwijdering van de communisten uit het ABVV en gaf zijn leidersfunctie op, waardoor hij een einde maakte aan zijn syndicale loopbaan. Hij werd niet meer opgenomen in de bestuursorganen van het ABVV, noch in deze van de CMB. Hij ging wel door met zijn politieke activiteiten als voorzitter van de lokale afdeling van de Belgische Socialistische Partij (BSP) en als gemeenteraadslid van Courcelles.

Het archief van Emile Clersy is na zijn dood verspreid geraakt. Zijn verloren gegaan syndicaal archief werd gereconstrueerd aan de hand van fotokopieën. In een eerste deel werden de pamfletten en een briefwisseling uit de jaren 1938-1939 over de campagne tegen Gailly bijeengebracht. Over het syndicaal verzet zijn er niet veel documenten bewaard gebleven. Maar wat de Mouvement Syndical Unifié (MSU) betreft zijn het verslagboek (1945-1947), een collectie van het blad Travail (1944-1947) en briefwisseling bewaard. Het politiek archief is eerder beperkt, maar het verslagboek van de Centrale Locale d'Education Ouvrière (1949-1955) en de ledenlijsten van BSP-afdeling Courcelles mogen niet onvermeld blijven. Het archief bevat 33 nummers, opgeborgen in 2 archiefdozen. Het bestrijkt de periode 1934-1980 en is raadpleegbaar mits toestemming van de dienstdoende archivaris.

STORTINGSLIJST

- 1 Stukken betreffende 'de zaak' Arthur Gailly. Kopieën.
1937-1939 1 omslag
- 2 Dossier betreffende de financiële toestand van de Fédération des Métallurgistes.
Kopieën.
[1939], 1941 1 omslag
- 3 Dossier betreffende de Fédération des Mutualités Syndicales et Socialistes. Kopieën.
1941-1942, 1947-1948 1 omslag
- 4 Dossier betreffende de Centrale des Métallurgistes de Belgique (CMB), aangesloten
bij de Unie van Handels- en Geestesarbeiders (UHGA).
1941 1 omslag
- 5 Krantenknipsels betreffende de Unie van Handels- en Geestesarbeiders (UHGA).
1940-1942, 1944-1945 1 omslag
- 6 Brief aan [Edmond] Jacquin van de Mouvement des Délégués des Usines
Métallurgiques de Charleroi betreffende het herstel van de eenheid in de vakbond.
Kopie.
1944 1 omslag
- 7 Verslag betreffende het overzicht van de geformuleerde klachten tegen de leiders van
de arbeidersorganisaties van Charleroi. Kopie.
[1944] 1 stuk
- 8 Dossier betreffende de syndicale Weerstand. Kopieën.
1945, 1947, 1950 1 omslag
- 9 Verslagboek betreffende de vergadering van het Uitvoerend Comité van de
metaalarbeiders en het Intersyndicaal Comité 04/10/1945 – 29/01/1947. Kopie.
[1945-1947] 1 deel
N.B. Bevindt zich op rek.
- 10 Dossier betreffende 'Travail', tijdschrift van de regionale afdeling van de Mouvement
Syndical Unifié (MSU) te Charleroi, nrs.1-37. Kopieën.
1944-1947 1 omslag
- 11 Dossier betreffende de Mouvement Syndical Unifié (MSU). Kopieën.
1945 2 stukken
- 12 Dossier betreffende de fusie van Mouvement Syndical Unifié (MSU), Comité de Lutte
Syndicale (CLS) en Centrale de Métallurgique de Belgique (CMB). Kopieën.
1945-1951 1 omslag
- 13 Dossier betreffende een geschil tussen Henri Hanset te Charleroi.
1945 1 omslag

14	Dossier betreffende het geschil tussen de krijgsgevangenen en het Amerikaanse bevel in het kamp te Luttre. Kopieën.
1944	1 omslag
15	Dossier betreffende een beschuldiging van A. Gailly aan A. Renard als aanhanger van het Hitleriaans regime. Kopieën.
1944	2 stukken
16	Dossier betreffende de Fédération des Syndicats du Bassin de Charleroi. Kopieën.
1945	1 omslag
17	Dossier betreffende lijsten van propagandisten van de Mouvement Syndical Unifié (MSU). Kopieën.
[1945]	1 omslag
18	Omzendbrief van het Mouvement Syndical Unifié (MSU) betreffende de ziekteverzekering. Kopie.
[1945]	1 stuk
19	Briefwisseling met Jules Lardinois betreffende zijn ontslag als lid van het Uitvoerend Comité van de Fédération des Métallurgistes. Kopieën.
1946	2 stukken
20	Dossier betreffende loonbarema's in de metaalindustrie. Kopieën.
1944, 1946-1947	1 omslag
21	Dossier betreffende de verloning van het vakbondspersoneel. Kopieën.
[1939]	2 stukken
22	Dossier betreffende het syndicaal standpunt over cumul. Kopieën.
1946	2 stukken
23	Verslag over de Ondernemingsraden. Kopie.
10 juli 1946	1 stuk
24	Dossier betreffende vergoedingen voor de arbeiders door de geallieerden. Kopieën.
1945, 1947	2 stukken
25	Dossier betreffende de arbeidseenheid en syndicale onafhankelijkheid.
1948	1 omslag
26	Briefwisseling. Kopieën.
1948, 1951, 1956	1 omslag
27	Dossier betreffende de Cercle local d'Education Ouvrière (CLEO).
[1949-1955, 1961]	1 omslag
28	Dossier betreffende een cursus van de Arbeidershogeschool over de geschiedenis van de Belgische en Europese arbeidersbeweging.
[1934]	1 omslag

- 29 Dossier betreffende BSP-afdeling Courcelles.
1969-1973, [1976]-1980 1 omslag
- 30 Dossier betreffende de Amicale des Pensionnés Socialistes te Courcelles.
1977-1979 1 omslag
- 31 Dossier betreffende de herziening van de statuten van BSP-afdeling Courcelles.
1969 1 omslag
- 32 Stukken betreffende congressen van de Belgische Socialistische Partij (BSP).
[1961]-1964, [1967, 1971] 1 omslag
- 33 Verslag van 'communistische studenten') betreffende het 'libre-examen'.
[1965] 1 stuk

OVERGEBRACHT NAAR ANDERE DEPARTEMENTEN

Overgebracht naar het departement Bibliotheek

Boeken

- Boudot (Fr.), La Doctrine Coopérative devant les réalités, Charleroi: Union des coopérateurs, 1958.
- Bourgin (H.), Le Socialisme et la concentration Industrielle, Paris, 1911.
- Bufquin des Essarts (J.), Le Socialisme rationnel ou précis de l'économie sociale, Bruxelles, 1897.
- Cercle d'Etudes Socialistes de Courcelles-Centre, Rapport, Luttre, 1903.
- De Man (H.), Socialisme et Marxisme, Bruxelles, 1928.
- Delsinne (L.), Le mouvement Syndical en Belgique, Bruxelles, 1936.
- Destrée (J.), Les socialistes et la guerre européenne. 1914-1915, Bruxelles/Paris, 1916.
- Engels (Fr.), Socialisme utopique et socialisme scientifique, Paris, Bureau d'Editions, 1933.
- Ferri (E.), Socialisme et Science positive, Paris, 1896.
- Holoye (G.), Aspects du Mouvement Socialiste International, Verviers, 1937.
- Kautsky (K.), Le Programme Socialiste, Paris, 1910.
- Koulischer (G.), Biographies Socialistes, Bruxelles, 1931.
- La Guerre. Les Socialistes Belges. L'Internationale, Bruxelles: Le Peuple, 1918.
- Landsvreugt (P.), Le Socialisme Gouvernemental d'Henri de Man, Bruxelles, 1938.
- Les PSB avait raison. Positions socialistes du sujet du Congo 1959-1960, Bruxelles, 1960.
- Mertens (C.), Sur le mouvement syndical, Bruxelles, 1945.
- Nicolaïevski (B.) & Mänchen-Heffen, Karl Marx, Paris, 1937.
- Œuvres de Jean Jaures. 2dln (1888-1897), (1897-1901), Paris: Rieder, 1933.
- POB. Féd. Bruxelloise, Rapports 1912-1913, Bruxelles, 1914.
- POB, Rapport congrès 1-2 avril 1923.
- PSB, Congrès des socialistes wallons. Rapports, Namur, 1959.
- PSB, Dispositions légales et calendrier électoral, Bruxelles, 1976.
- PSB, Les élections législatives et provinciales, Bruxelles, 1971.
- PSB, Programmes Socialistes, Bruxelles, 1958.
- Philip (A.), Le Socialisme trahi, Paris, 1957.
- Renard (A.), Vers le socialisme par l'action, Liège, 1958.
- Spaak (P.H.) & De Man (H.), Pour un socialisme nouveau, Bruxelles, 1938.
- Syllabus pour militants de base, n°4 Office de propagande du POB, Bruxelles, 1937.
- Vandervelde (E.), Le socialisme contre l'état. Paris, 1918.

Tijdschriften

- Education socialisme, 1952-1957.
- JGS, 1933, n°8.
- Les Cahiers Socialistes, revue indépendante de critique sociale, Bruxelles, n° 13 , oct. 1946.
- PSB. Directives et Documentation (Bruxelles), 1953-1959.

Overgebracht naar het departement Beeld & Geluid

Affiches

- 1er Mai. Priorité au socialisme, s.d.

Foto's

- Groep in Courcelles, met o.a. E. Glinne

CONCORDANTIELIJST

OUD NR	NIEUW NR
1.1	1
1.2	1
1.3	2
1.4	3
1.5	4
1.6	5
1.7	6
1.8	7
1.9	8
1.10	9
1.11	10
1.12	11
1.13	12
1.14	13
1.15	14
1.16	15
1.17	16
1.18	17
1.19	18
1.20	19
1.21	20
1.22	21
1.23	22
1.24	23
1.25	24
1.26	25
1.26	26
2.1	27
2.2	28
2.3	29
2.4	30
2.5	31
3.1	32
3.2	32
3.3	-
3.4	33